

Skepsis en de Vereniging tegen de Kwakzalverij 2018 – Incompetentie en/of bedrog?

Skepsis en de Vereniging tegen de Kwakzalverij stonden met een gezamenlijke stand van 1 t/m 4 februari 2018 op de Gezondheidsbeurs in de Jaarbeurs in Utrecht. Het is goed dat kwakzalverij onder de loep genomen wordt, maar dat dient dan wel met kennis van zaken en op eerlijke wijze te geschieden. Op het gebied van elektromagnetische velden (c.q. straling) & gezondheid was dat niet het geval, oordelend naar hun voorlichting, zoals onder meer vastgelegd in hun op de beurs uitgedeelde folder '**Straling – Wat moet ik daarmee**'. Uit deze folder citeer ik en geef ik commentaar.

Citaat 1: 'Straling met wezenlijk langere golven dan die van zichtbaar licht produceert alleen maar warmte-effecten.

Commentaar: Dit is onjuist, er zijn duizenden peer-reviewed wetenschappelijke publicaties waarin niet-thermische biologische effecten aangetoond zijn. Dit staat niet ter discussie. Er is alleen geen consensus of deze effecten al dan niet schadelijk voor de gezondheid zijn en dat vooral op de lange termijn. In een in 1994 gepubliceerd overheidsrapport uit de USA:

<https://electroplague.files.wordpress.com/2014/09/rf-microwave-radiation-biological-effects-rome-labs.pdf>

staat onder meer: *'Experimental evidence has shown that exposure to low intensity radiation can have a profound effect on biological processes. The nonthermal effects of RF/MW radiation exposure are becoming important measures of biological interaction with EM fields.'*

Citaat 2: 'De golven die elektriciteitsleidingen om zich heen creëren hebben een golflengte van zo'n 6000 km en die zijn zelfs te zwak om meetbare warmte-effecten te veroorzaken.'

Commentaar: Bij inductie koken wordt een sterk magneetveld gecreëerd en is het warmte-effect goed meetbaar. Ook is het niet aan te bevelen te dicht bij elektriciteitsleidingen te komen. De velden kunnen zo sterk zijn dat overslag optreedt wat ernstige gevolgen kan hebben. De verbranding daarbij is een warmte effect.

Citaat 3: 'Het menselijk lichaam is ingewikkeld, en het is natuurlijk denkbaar dat het gevoelig is voor andere effecten van niet-ioniserende straling dan alleen warmte-effecten. Die zijn echter nooit gevonden, hoewel er hard naar gezocht is – wetenschappers over de hele wereld zouden maar wat graag beroemd willen worden door een nieuw effect van elektromagnetische straling te ontdekken.'

Commentaar: Het eerste is onjuist. Hierboven refereerde ik al naar een USA overheidsrapport uit 1994, maar ook al eerder, in 1971 verscheen er een USA overheidsrapport met daarin meer dan 2000 referenties naar publicaties over de biologische effecten van, in het bijzonder, niet-ioniserende RF straling op mensen:

<http://www.stetzerizer-us.com/research-Naval-Medical-Research-Institute-Outline.html> .

Dit in aanmerking genomen kan de in dit punt geciteerde tekst beoordeeld worden als bedrog.

Nieuwe effecten zijn er genoeg gevonden en van dat beroemd worden mag ieder het zijne denken.

In de verdere tekst spreken Skepsis c.s. over spookverhalen en angst voor GSM e.d. In werkelijkheid is het gebruikelijke patroon, zoals beschreven in zowel peer-reviewed publicaties als in ervaringsverhalen, dat er geen sprake is van angst, maar dat mensen ziek worden en veelal pas na jaren en niets opleverende medische onderzoeken de link leggen naar EMV / straling. Skepsis c.s. geven ook hier een onjuiste en tendentieuze voorstelling van zaken.

Citaat 4: ‘Op grond van het weinige onderzoek dat er is, heeft de Wereldgezondheidsorganisatie in 2011 GSM-straling in de op een na laagste risicoklasse (2B, ‘mogelijk kankerverwekkend’) geplaatst, samen met koffie en augurken en zo.’

Commentaar: Op de website:

<https://www.emf-portal.org/en/topics>

van de universiteit Aken, die gaat over EMF (electromagnetic fields) is te lezen dat er per 7 febr. 2018 9090 wetenschappelijke publicaties verschenen zijn op medisch-biologisch gebied en 902 op epidemiologisch gebied. Deze aantallen komen niet overeen met ‘weinig onderzoek’. Klasse 2B van de WHO is verder niet de op een na laagste risicoklasse maar de op twee na laagste. In totaal zijn er vijf klassen: 1, 2A, 2B, 3 en 4. Koffie zit niet meer in klasse 2B. De WHO heeft in een publicatie medio 2016 erkend dat deze indeling onjuist was. In plaats daarvan zijn alle hete dranken, met een temperatuur boven de 65° C aan klasse 2B toegevoegd. Wel in klasse 2B zijn DDT, gelode benzine, chloroform en vele andere chemische stoffen ingedeeld. Gebruik van veel van die stoffen is verboden. Dit is het ‘en zo’ van Skepsis c.s. Dat augurken in 2B zouden zitten lijkt me het zoveelste verzinzel van Skepsis c.s. In de gepubliceerde lijst van de WHO zijn augurken niet vermeld.

Er is nog meer commentaar te leveren op deze folder van Skepsis c.s., maar het lijkt me dat bovenstaande een duidelijk beeld geeft. Wel heb ik eerder (in 2016) commentaar gegeven op de m.i. tendentieuze publicaties van Skepsis en van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, zie:

<http://www.stopumts.nl/pdf/Skepsis%20versus%20StopUMTS%20-%20Schadelijke%20effecten%20van%20draadloze%20communicatie.pdf>

en

http://www.stopumts.nl/doc.php/Berichten%20Nederland/9771/kwakzalverij_van_skepsis_en_van_de_vereniging_tegen_de_kwakzalverij

Ook daarin gaven Skepsis c.s. er blijk van geen kennis op dit gebied te hebben met als resultaat onder meer onjuiste en misleidende teksten. Het is duidelijk dat ze ondertussen niets van mijn kritiek (die ik ze had toegestuurd) geleerd en/of begrepen hebben.

Nu mag van goede wetenschappers verwacht worden dat ze het vakgebied waarover ze schrijven kennen, dat ze iets nieuws te melden hebben, in hun publicaties goed refereren naar eerder werk, open staan voor kritiek en dat in later werk verwerken en indien nodig correcties op eerder werk publiceren. Skepsis c.s. voldoen aan geen van deze voorwaarden. Ze kennen het vak niet, geven op dit gebied uitsluitend misleidende en onjuiste informatie, refereren niet, kennen eerder werk niet, staan niet open voor kritiek en corrigeren hun eerdere publicaties niet. Nu claimen Skepsis c.s. ook niet zelf wetenschappers te zijn, voor zover mij bekend, maar op grond waarvan ze van mening zijn echt wetenschappelijk werk op dit moeilijke gebied te kunnen becommentariëren is onduidelijk. Voor de lezer geeft voorgaande hopelijk een voldoende duidelijk beeld. De namen Skepsis en Vereniging tegen de Kwakzalverij blijken op zichzelf geen garantie te geven voor deskundige en eerlijke voorlichting.

Tot slot, in de titel van dit verhaal staat de vraag: ‘Incompetentie en/of bedrog?’ Een combinatie lijkt hier het meest van toepassing te zijn op Skepsis en de Vereniging tegen de Kwakzalverij. Het zou de vele elektrogevoeligen recht doen als ze eerlijk over straling zouden zijn.

L. Vriens, 8 februari 2018